

НАЦІОНАЛЬНА СЛУЖБА ПОСЕРЕДНИЦТВА І ПРИМИРЕННЯ

01004, м. Київ-4
вул. Басейна, 1/2-А

www.nspp.gov.ua
E-mail: nspp@nspp.gov.ua

тел.: (044) 235-45-01
факс: (044) 279-62-94

18. 02. 2016 № 02-01/01-19/02-122

Народному депутату України

ДЕНИСЕНКУ А.П.

Щодо діяльності НСПП

Шановний Анатолію Петровичу!

Принагідно засвідчуємо повагу до Вас та інформуємо, що Національна служба посередництва і примирення (далі – НСПП) розглянула Ваш депутатський запит до Прем'єр – міністра України Яценюка А.П. щодо діяльності Національної служби посередництва і примирення від 28.01.2016 № 183/01-2016, оголошений на засіданні Верховної Ради України 29 січня 2016 року та оприлюднений на офіційному веб-сайті Верховної Ради України, та повідомляє наступне.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

НСПП є постійно діючим державним органом, що створений відповідно до Закону України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)" та Указу Президента України "Про утворення Національної служби посередництва і примирення" від 17.11.1998 № 1258/98, з урахуванням рекомендацій Міжнародної організації праці від 29.06.1951 № 92 "Про добровільне примирення та трудовий арбітраж" з метою сприяння врегулюванню колективних трудових спорів (конфліктів), здійснення заходів щодо запобігання їх виникненню, стабілізації стану соціально-трудових відносин під час проведення найманими працівниками страйків та акцій соціального протесту.

Крім того, відповідно до Закону України "Про соціальний діалог в Україні" від 23.12.2010 № 2862-VI на НСПП та її відділення в областях покладено функції щодо оцінки відповідності критеріям репрезентативності та підтвердження репрезентативності суб'єктів сторони профспілок та сторони роботодавців для їх участі, зокрема, у заходах Міжнародної організації праці та колективних переговорах з укладення колективних договорів і угод на національному, галузевому та територіальному рівнях.

Відповідно до частини 4 статті 15 Закону України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)" НСПП фінансується винятково за рахунок коштів Державного бюджету України.

Відповідно до Закону України від 25.12.2015 № 928-VIII "Про Державний бюджет України на 2016 рік" за **КПКВК 0304010 "Сприяння врегулюванню колективних трудових спорів (конфліктів)"** з державного бюджету виділено **11 044,9 тис. грн.**, які передбачені на фінансування двох установ: Національної служби посередництва і примирення (**9 740,6 тис. грн.**) і Секретаріату Національної тристоронньої соціально-економічної ради (**1 304,3 тис. грн.**).

У порівнянні із доведеними видатками у 2015 році (**9 266,2 тис. грн.**), видатки у державному бюджеті на 2016 рік для НСПП збільшено на **474,4 тис. грн.** за рахунок видатків на заробітну плату (КЕКВ 2111), у зв'язку з підвищенням посадових окладів з 01.12.2015 на 25,0% відповідно до абзацу 9 підпункту 3 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2015 року № 1013 «Про упорядкування структури заробітної плати, особливості проведення індексації та внесення змін до деяких нормативно-правових актів», оплату комунальних послуг та енергоносіїв (КЕКВ 2270), з урахуванням підвищення тарифів на комунальні послуги та енергоносії і **зменшення** видатків за КЕКВ 2120 для нарахування на оплату праці.

Варто зазначити, що підвищення посадових окладів для працівників НСПП проводилося у **2008 році** відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06.02.2008 № 34 "Про внесення зміни до деяких постанов Кабінету Міністрів України", а з січня 2011 року посадові оклади окремих працівників відділень НСПП в областях (*завідувач сектору, головний і провідний спеціалісти*) прирівнювалися до мінімальної заробітної плати (*від 941,00 грн. у 2011 році до 1 378,00 грн. у 2015 році*) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20.05.2009 № 482 "Деякі питання оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів, що фінансуються з бюджету".

Із загальної суми видатків 2016 року (**9 704,6 тис. грн.**) видатки на заробітну плату та нарахування на оплату праці 147 штатних одиниць складають **8 512,7 тис. грн.**, або **87,4 відсотків** загального обсягу видатків, що на **438,2 тис. грн.** більше відповідних видатків 2015 року (**8 074,5 тис. грн.**).

На інші товари і послуги видатки у державному бюджеті на 2016 рік передбачені на рівні 2015 року, а саме:

10,0 тис. грн. – на придбання упродовж року **на всю структуру НСПП** (ЦА і 24 відділень в областях) **4 пачок паперу** (по 300,00 грн.) і по **100,00 грн.** – на придбання **марок і конвертів** для відправлення поштової кореспонденції;

633,7 тис. грн. (КЕКВ 2240) – на оплату оренди 25 приміщень (надаються в оренду комунальними підприємствами обласних рад) та їх утримання (експлуатаційні та інші комунальні послуги), оплату телекомунікаційних послуг та мережі Інтернет, транспортних послуг, оплату за проведення поточного ремонту та технічного обслуговування обладнання і техніки, страхування майна відповідно до умов договорів оренди, оплату банківських послуг та заправку картриджів тощо;

20,0 тис. грн. – на службові відрядження (КЕКВ 2250) при тому, що діяльність НСПП та її відділень в областях пов'язана із частими відрядженнями і службовими роз'їздами, викликаними необхідністю врегулювання на місцях розбіжностей між сторонами соціально-трудових відносин, в тому числі існує постійна необхідність безпосередньої участі працівників НСПП в роботі примирних комісій та трудових арбітражів. Окрім того, необхідно здійснювати вибіркові перевірки для оцінки та підтвердження репрезентативності суб'єктів сторін профспілок та організацій роботодавців (до відома у 2008 році – 247,3 тис.грн; у 2012 – 2013 роках – 120 тис.грн; у 2014 році – 30 тис.грн);

1,5 тис. грн. – на інші поточні видатки (КЕКВ 2800) для сплати обов'язкових платежів згідно до законодавства та пені відповідно до договірних зобов'язань з орендодавцями та постачальниками комунальних і телекомунікаційних послуг, послуг мережі Інтернет, з розрахунку по 5,00 грн. в місяць для ЦА та відділень НСПП в областях, враховуючи нерівномірний розподіл кошторисних призначень, доведених Міністерством фінансів України на поточний рік.

Інформація про рух коштів НСПП розміщена на Єдиному веб-порталі використання публічних коштів [http:// www.e-data.gov.ua](http://www.e-data.gov.ua).

Також, звертаємо Вашу увагу, що протягом 2015 року з подібними запитами до НСПП зверталися інші народні депутати (А. Шкрум, Я. Маркевич) та журналісти каналу 1+1 (програма «Гроші») та інші представники ЗМІ.

Про поточну діяльність та результати своєї роботи НСПП щомісячно інформує Президента України, Кабінет Міністрів України, Раду національної безпеки та оборони України, Федерацію профспілок України, Федерацію роботодавців України та Міжнародну організацію праці.

Відповідна інформація розміщена на офіційному веб-сайті (<http://www.nspp.gov.ua/>) та Бюлетні НСПП.

Разом з тим інформуємо, що тільки упродовж **2015 року** в результаті заходів, здійснених НСПП у ході сприяння вирішенню КТС(К) та запобігання їх виникненню, погашено заборгованість із виплати заробітної плати в сумі **617 млн. 128,9 тис. грн.**, або 70% від загальної суми боргу, що стала основною причиною виникнення спорів та конфліктних ситуацій.

Крім того, НСПП сприяла вирішенню **480** вимог найманих працівників у **188** колективних трудових спорах (3 спори на національному, 4 – на галузевому, 7 – на територіальному, 174 – на виробничому рівнях), безпосередніми учасниками яких стали **1,3 млн. осіб**, працюючих на **8340** суб'єктах господарювання, та здійснювала заходи щодо запобігання виникненню КТС(К) у **628** випадках на **774** підприємствах (181 – на територіальному, 593 – на виробничому рівнях).

Упродовж минулого року НСПП було проведено **2082 примирні процедури**, спрямовані на сприяння вирішенню КТС(К) та запобігання їх виникненню (**1883** узгоджувальні зустрічі, **168** засідань примирних комісій та **31** засідання трудових арбітражів), за результатами яких було вирішено та знято з реєстрації **121** спір (2 спори – на національному, 1 – на галузевому, 4 – на територіальному, 114 – на виробничому рівнях) і **314** вимог та попереджено

виникнення КТС(К) на **539** підприємствах (138 – на територіальному, 401 – на виробничому рівнях).

Також, **упродовж 2015 року** НСПП відповідно до компетенції сприяла зниженню рівня соціальної напруги при проведенні найманими працівниками **18** страйків (колективних припинень роботи) та **63** акцій соціального протесту, у яких понад **34 тис.** учасників висунули вимоги відповідно до положень статті 2 Закону України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)".

Окрім цього, НСПП сприяла забезпеченню оперативного та всебічного розгляду **2041** звернення від фізичних та юридичних осіб, представників об'єднань громадян без статусу юридичної особи, в якому було порушено **2223** питання, які, зокрема, стосувались процедури вступу у КТС(К), виплати заборгованої заробітної плати, організації та порядку ведення соціального діалогу, проведення акцій соціального протесту тощо.

Також необхідно зазначити, що на вимогу сторін соціального діалогу (**Федерації профспілок України та Федерації роботодавців України**) з метою формування ефективного механізму вирішення трудових спорів на основі європейських стандартів, упродовж 2011-2014 років НСПП у тісній взаємодії з представниками **Міжнародної організації праці (МОП), Уряду Швеції, Агентства міжнародного розвитку Швеції Sida, Трудового суду Швеції, Фонду ім. Фрідріха Еберта** вела роботу над формуванням Нової моделі вирішення трудових спорів в Україні в напрямку становлення та розвитку спрощених і оперативних позасудових процедур.

У результаті даної співпраці НСПП підготовлено Нову модель вирішення трудових спорів в Україні, впровадження якої дозволить значно зменшити кількість звернень найманих працівників та сторін соціального діалогу до суду, що сприятиме **значній економії бюджетних коштів**.

Передові науковці країн з розвинутою демократією давно довели, що для економіки держави, особливо в період кризових явищ, вигідніше утримувати аналогічну нашій Службі інституцію, ніж покривати збитки від втрати робочого часу та соціальної напруги в суспільстві.

Крім того, виправдовує доцільність свого існування з 1917 року Федеральна служба посередництва і примирення у США, а у Швеції Національна служба посередництва діє з 1899 року.

Приміром у Великій Британії, річний бюджет аналогічної служби складає близько **3 мільярдів фунтів стерлінгів**, тоді як в Україні **9 млн. 740 тис. грн.**, що становить лише **257 тис. фунтів стерлінгів** або **0,01%** від бюджету Служби Великої Британії.

Отже, ми з розумінням ставимося до Вашої уваги та необхідності депутатського контролю щодо питання ефективного витрачання коштів Державного бюджету України та зазначаємо, що оскільки функції НСПП пов'язані із **позасудовою практикою врегулювання колективних трудових спорів (конфліктів)**, сторонами яких є зокрема, Кабінет Міністрів України, інші центральні органи виконавчої влади, а також наймані працівники значної кількості державних підприємств України, подальше послаблення інституційної спроможності Національної служби посередництва і примирення,

через зменшення фінансування, може призвести до зневіри значної частини громадянського суспільства щодо впровадження реформ в Україні.

При цьому звертаємо Вашу увагу, що за прогностичними показниками на сьогодні цілком очевидно є тенденція до підвищення рівня протестної активності людей праці на фоні ускладнення соціально-економічної ситуації у нашій державі.

Враховуючи вищевикладене сподіваємося, що наша подальша співпраця будуватиметься виключно на принципах об'єктивності та відповідатиме реальним потребам суспільства.

З повагою

Голова

О.Окіс